

Reportage från programaktiviteter 2014

2014-11-04

Planera din trädgård, Helena Åhlund

Igår var det fullt i salen, jättekul tycker vi i styrelsen!

Helena bor en bit från Stockholm, närmare bestämt i Nyköping. Där har hon ett ställe, Björktorp, dit hon bjöd in oss för att titta på hur växter ser ut egentligen, dvs hur de ser ut på plats och inte bara på plantskolan. Helena testar en hel del med sina växter, hon planterar surjurdsväxter i lera och vice versa, bara för att se vad som händer. Man kan besöka Helena för att få hjälp med sin trädgårdsplanering. Dessutom har hon marknaden en gång per år. Mer information finns på hennes hemsida:

www.tradgardsmakaren.com.

Lite om de tips vi fick igår: Det allra viktigaste enligt Helena är att fundera över vad du vill ha din trädgård till, dvs vad vill du göra där? Handlar det om att äta i kvällssolen, att vila eller om att odla grönsaker eller kanske om alltihop? Nästa sak att tänka på handlar om vilken stil du vill ha samt vilken storlek på tomt du har. Tänk sedan på entré, väggar, tak, rumsindelning,

utsikt, insikt, golv och på att skapa eventuella nivåskillnader. Först därefter handlar det om själva växtvalet, dvs om läge, färg, höjd, blomtid, bladfärg, blomform, växtsätt, doft, vintergrönt, frökapslar, spridning, skötselkrav, ekonomi och hur tätt växterna ska planteras.

Åter har våra förväntningar uppfyllts, och detta med råge!

2014-10-06

Livet är för kort för att vara dammfritt

Under en mycket inspirerande kväll introducerade Tom Ericsson från Sveriges Lantbruksuniversitet oss in i en icke dammfri värld. Tom delade passionerat med sig av sin stora kunskap kring att anlägga dammar och gav även tips och råd om därtill passande växter och fiskar.

Tom lyfte fram en del frågor som är viktiga att tänka på vid anläggning av dammar. T ex så bör man inte placera dammen alltför exponerat av sol. Använd starka, hållbara material, t ex vid fodring av gropen för att minska risk för angrepp av vattensork. Ett elastiskt gummimaterial som lätt formar sig efter botten och sidorna är att rekommendera framför gjutning som lätt spricker med tiden. Han rekommenderar också att man gör en damm större än vad man tänkt sig från början. Dels b la för att de

växter man planterar runt om dammen med tiden sväller ut och täcker vattnet.

Tom förespråkar att man ska tänka återvinning, ekologiskt och biologiskt. T ex när man gräver en grop för en damm så kan man återanvända massorna till t ex någon plantering på gården samt bygga dammen på ett sätt så att regnöverskott fyller upp dammen. Det finns speciella växter som man kan plantera i dammen och som motarbetar alger vilket är ett mer miljövänligt alternativ jämfört med traditionella kemikalier.

Ett mycket inspirerande föredrag där Tom avdramatiserade anläggning av dammar och som nog fick de flesta att gå hem och vilja sätta spaden i gräsmattan. Som Tom sa... man måste ju få gräva!

Vill man veta mer om ämnet så finns det bl a en artikel skriven av Tom i Hemträdgården nr 3, 2009.

2014-09-29

Kompostcenter Överjärva gård, Ulriksdal

Vi som besökte Gunnar Eriksson på Kompostscenter fick en ordentlig genomgång om konsten att kompostera på ett bra sätt. Vi samlades först i Hästkostallet och 24 gille-medlemmar bänkade sig i Solna kulturskolas sal för att lyssna på den faktaspäckade informationen.

Gunnar inledde med att ta upp olika anledningar till att kompostera. Att göra det för miljöns skull eftersom det medför ökad kretsloppsanpassning och

mindre transporter. Men också för sin egen skull, dels för privatekonomin, dels för tillfredsställelsen.

Enligt Gunnar "producerar" vi i snitt 4-5 liter komposterbart köksavfall per vecka som i komposterat skick blir bra näringstillskott för växterna i trädgården.

För att kompostera köksavfall behöver man kontakta kommunen. Det finns bestämmelser för hur behållaren ska vara utformad för att inte orsaka sanitär olägenhet. Behållaren ska vara råttsäker och bör även vara isolerad för att fungera året runt.

Gunnar berättade att i komposten görs grovjobbet av olika bakterier, och svampar. Medhjälpare är maskar, gråsuggor, tvestjärtar, klokrypare och kvalster.

För att trivas vill de ha tillräckligt med luft för att kunna andas och lagom fuktigt. Dessutom är det viktigt att blanda näringsrikt avfall med näringsfattigt för att få en bra balans. Några kemiska komposterings tillsatser behövs inte.

I princip kan allt komposteras med undantag av strö från katter och fåglar som kan innebära en smittrisk. Strö från andra husdjur går bra.

Gunnar tipsade om att gärna dela avfallet i mindre bitar, att hellre fylla ofta och lite (speciellt vintertid) samt blanda in det nypåfyllda i det översta lagret. Man ska dock inte blanda ner nytt för långt ner i behållaren där syretillförseln är dålig.

Det behövs 1 del strö till 2 delar avfall. Värmepelletts är ett bra och effektivt strömaterial. Nedbrytningen tar 6-8 veckor vid en temperatur i komposten på 40-50 grader. Vid 20-25 grader tar det 6-8 månader. Man kan skörda komposten 2 gånger per år, men bör inte tömma den helt på hösten. Då finns riska att den fryser på vintern.

Färdig hushållskompost blandas sedan en del med två delar vanlig jord.

Ett annat sätt att ta hand om hushållsavfall är att fermentera det med aktiva mikrober i lufttäta hinkar. Den metoden kallas för Bokashi och processen går på någon månad.

Gunnar pratade också om kompostering av trädgårdsavfall. Även där är det viktigt att blanda näringsrikt med näringsfattigt samt att hålla en lagom fuktighet för att nedbrytningen ska fungera. Så kallade kompostgaller fungerar därför inte bra eftersom materialet blir för torrt i dem.

Avslutningsvis gick vi över till Kompostcenters lokaler för att titta på de många olika typer av behållare som finns där. Gunnar förevisade också sin egen hushållskompost som stod utanför. I ficklampans sken kunde vi när han öppnade sidan på den studera hur de makroskopiska nedbrytarna arbetade.

Det här var ett axplock av allt det vi fick höra och se den här kvällen. Det finns flera bra böcker i ämnet för den som vill lära sig mer om kompostering.

2014-09-20

Sollentuna trädgårdsgille hade egen äppelföreställning i Stinsen

Detta år flyttades Föreningsmässan till mitten av oktober och då har vi ju inga äpplen att visa upp! Och inte heller ligger det så mycket äpplen kvar i trädgårdarna att sortbestämma! Så vi tog kontakt med ledningen för Stinsen som var mycket tillmötesgående och lät oss husera ensamma i september.

Som vanligt hade pomologen Bengt Persson tagit med massor av äpplen, i år visade vi 64 olika sorter

Bengt och pomolog Viveka Sproge hjälpte sedan dryga 20 äppelträdsägare att få veta vilken sort de hade och vad den bäst användes till.

Lennart Svahn, vars äppelträdgård vi besökte för några veckor sedan, var också där och bidrog med stor kunskap.

Även vi som stod vid utställningen fick massor av frågor från de som inte hade äpplen med sig.

Till exempel: Passar mitt äpple till mos? Hur lagrar jag det bäst? Kan jag musta alla sorts äpplen? Hur kan jag byta till bättre sort i trädet? Mitt träd är alldeles för stort, hur får jag beskärningshjälp?

Vi gav råd om musterier i närheten och tipsade om listan på Grönt kort, certifierad fruktträdsbeskärare, som Riksförbundet publicerar. Många trevliga samtal utspann sig om allas olika äppelfavoriter.

2014-09-18

Odla gourmetgrönsaker - Lena Israelsson

2014-09-01

Växtbyte hos Jannecke Schulman

Hej! Vad roligt det är att vara ny medlem i Sollentuna Trädgårdsgille!

Växtbytarmötet var en solig septemberkväll i Jannekes Schulmans fina trädgård. Mer än trettio personer kom med så vackra perenner, buskar och tomater. Jag är imponerad av all kunskap och vilken inspiration! Livliga diskussioner och byte av små och stora växer.

Föreningens mycket generösa och kunniga tomat specialist bjöd på egna tomater som smakprov och sedan fick vi fröer till vårens sådd. Janneke bjöd på fika med mycket god hemgjord tårta och tillsammans fick vi göra en rundtur i hennes vackra trädgård.
Tack Janneke!

2014-08-23

Praktisk övning i beskärning av prydnadsbuskar och prydnadsträd

Vi var många som kom till Maria trädgård på Poppelvägen för att lära oss beskärning, trots växlande väderlek med regnskurar. Vår kursledare, Leif Reing har grönt kort i trädbeskärning från Julita, en årlig kurs i Riksförbundet Svensk Trädgårds regi. Leif försökte täcka väldigt många områden på bara några timmar och fick ändå många frågor om äppelträd, syrener, prydnadsbuskar och verktyg.

Efter ett efterlängtat fika började vi beskära rönn, syren, och prydnadsbuskar.

Vi delade upp oss i smågrupper. Leif fick ila mellan alla projekten för att ge råd om vad som skulle beskäras. När kursdagen var slut låg många kvistar på marken men ändå var träden skonsamt beskurna. Vi hade tagit bort konkurrerande grenar, skadade grenar och grenar som hängde på hustak. Nu kanske du tror att Maria hade en slarvig trädgård? Nej, så var det inte, hon hade bara lämnat beskärning för att vi skulle ha något att öva på.

Kursen var så välbesökt att det kan komma ytterligare kurstillfälle - vi får se!

2014-08-09

Trädgårdsbesök på Färingsö lördag den 9 augusti

Den 9 augusti, en mycket varm och solig sommardag, åkte tolv av föreningens medlemmar till Färingsö för att besöka två fina trädgårdar.

Den första var Gun och Tord Anerups trädgård. Gun och Tord är båda mycket intresserade av trädgårdsliv men också av hundar. Tre hundar finns i familjen.

Tord visade oss runt och berättade om hur de anlagt den stora och mycket innehållsrika trädgården. Trädgården har en grusig och sandig jordmån med inslag av lera på några ställen. Läget är torrt och extremt regnfattigt då Mälarens vatten när det är uppvärmt trycker undan regnmolnen, men eftersom det är en sjötomt kan de lyckligtvis vattna trädgården med sjövattnet. Trädgården var därför mycket frodig och vacker trots den långa perioden av extrem värme och torka. Här fanns många olika växter i trädgårdsrum med varierande karaktär. Bland annat surjordsplanteringar, en sluttning med många olika japanska lönnar, köksträdgård med upphöjda bäddar i organiska former byggda av mursten, växthus, en stor frilagd bergknalle, damm, bäck och en friskt grön gräsmatta ner mot den sagolika näckrosviken, en alldeles egen sådan med många näckrosor blommande i olika färger.

Tord och Gun delade med sig av många bra tips och även växter - uppdragna från frön de samlat på en resa till Rom. Fyllda med underbar trädgårdsinspiration, presentväxter och nyväckta drömmar om en egen näckrosvik tackade vi för den härliga rundvandringen.

Sedan styrde vi stegen snett över vägen mot Annika Hultmans lilla plantsskola. Annika har ett mycket stort växtintresse och är medlem i Trädgårdsamatörerna. Hon drar upp många ovanliga och spännande växter från frö, inte bara perenner utan även träd.

En stor del av trädgården var under uppbyggnad liksom ett stort nytt växthus. Efter att ha tittat runt på den färdigställda och uppvuxna delen av trädgården med fina växtkombinationer började det riktigt spännande. Med stor nyfikenhet börjades det att botaniseras bland alla krukor med växter som var till försäljning. Frågorna till Annika var många och påsar och kassar fylldes med spännande växter att ta med hem. Det här var ett trevligt ställe att göra en utflykt till för att hitta rara växter.

2014-06-15

Trädgårdsbesök hos Petra och Sven Lindvall, Tungelsta

2014-06-07

Båtutflykt till Lassas Hagar

Lördagen den 7 juni tog 25 medlemmar i Sollentuna Trädgårdsgille skärgårdsbåten från Furusund till ön Svartlöga i Stockholms norra skärgård. Där mötte Sten Ridderlöf upp med sin fyrhjuling och körde våra väskor till Lassas hagar. Vi vandrade dit längs den slingriga grusvägen på ön och kom så småningom fram till grinden till Lassas Hagar.

Lassas Hagar är både ett arboretum och en vattenträdgård med stora grävda dammar. Det 5 hektar stora stället drivs som en stiftelse och sköts av Barbro & Sten Ridderlöf. Sven berättade intressant om hur han i tre decennier samlat in frön från många växtexpeditioner bland annat i Asien och Patagonien. Han har konsekvent sökt efter de härdigaste provenienserna av lignoser, som de vedartade växterna kallas. Från de insamlade fröna har han dragit upp träd och buskar,

mest ekar, magnolior och lönnar. Här finns nu över 1000 exotiska träd av olika arter, storlek och ålder. Magnoliorna stod i full blom och imponerade på oss.

Arboretet ligger i en skyddad dalsänka med klimatzon 1-2 på ön i utskärgården. Det var blött i marken och gräset från nattens regnväder, men sommarsolen sken när vi guidades runt och fick se mängder av träd & buskar och de stora dammarna med sina trevliga broar. Läs gärna mer under

Efter rundvandringen åt vi medhavd matsäck på Stens nygjorda trädäck och fick en pratstund. Sten svarade gärna på alla våra frågor och berättade villigt mera. Innan hemfärden från Svartlöga med båttaxi tillbaka till Furusund tog vi slutligen en gruppbild på bryggan till Svartlöga. Alla var mycket nöjda med den härliga utflykten.

Tack Sven för en trevlig utflykt!

2014-06-14

Ängsäters perenner

Många av gilletts medlemmar tog chansen att handla växter på Ängsäters perenner. Skönt väder, hjälpsamma trädgårdsvänner och lite matsäck gav en trevlig stämning och välbehövlig energi. Mycket spring blev det längs de långa och många raderna med sängar på jakt efter speciella plantor eller bara för att låta sig förföras av något vackert. Kärror och korgar fylldes med fina växter, både planerade inköp och impulsköp, så där som det så gärna blir. Det är lätt att förköpa sig när det finns så mycket som frestar, och för vissa blev det spännande att se om pengarna skulle räcka när det var dax att betala. Kanske kommer dagens fynd att bilda härliga drömrabatter hos gilletts medlemmar.

2014-05-19

Växtbyte hos Lena Boström

Drygt 30 medlemmar mötte upp i det fuktiga men ändå ganska varma vädret. Många plantor delades generöst ut till nya ägare som antingen kunde pröva något nytt eller hitta en växt de spanat efter. Alla kom nog hem med mera än de tänkt sig. Medan mörkret föll mumsade vi sedan på goda bullar och kakor under trevligt prat.

2014-05-14

Snickra obelisk - hos Hans Magnusson

Elva personer, mer eller mindre vana snickare varav de senare var i klar majoritet, kom hem till Hans och Ulla Magnusson för att snickra obelisker.

Snickarverkstan var välutrustad och Hans hade ordnat med virke, verktyg och ritning med instruktion. Det funderades, diskuterades, mättes, sågades och skruvades. Ibland tog det stopp för att det blev kö till sågar och verktyg, eller för att självförtroende och tålamod tröt. Goda råd, pepp och handtag delades ut. Hans guidade och hjälpte alla som behövde och Ulla bjöd på lunch för att fylla på med energi.

I slutet av dagen var alla trötta, men nöjda och med bättre självförtroende över att ha lyckats, för snygga obelisker blev det! Nästa utmaning var att stuva in dem i bilarna för hemtransport. Den ena obelisken fraktades i byggsats i en Nissan Micra till Hedemora.

En kul, mycket lärorik och givande dag blev det. Efteråt har diskussionen i snickargruppen fortsatt på mejlen med frågor och tips om träskydd, målning och förankring i marken av obeliskerna.

2014-04-24-27

Rum och Trädgård - Kistamässan

Passion var temat för årets upplaga av Kistamässans "Rum och Trädgård". Och som vanligt fanns Sollentuna trädgårdsgille på plats med massor av frösådder och sticklingar uppdragna av passionerade medlemmar. En del av vår monter var uppbyggd som ett uterum fylld av vackra pelargoner som vi fått av Brunnsvikens Trädgård. I den andra halvan hade vi vår informationsdel där vi sålde plantor och pratade trädgård med många intresserade besökare.

Vi som stod i montern fick massor av frågor om trädgård i allmänhet och Gillet i synnerhet. Våra plantor lockade många att stanna till och vi fick tolv nya medlemmar. Vi fick också en del förslag om aktiviteter.

2014-04-09

Iris och dagliljor med Karin Olsson

2014-03-17

Grön passion - Gunnel Carlsson

2014-02-26 och 28

Vårblomning i växthusen - guidning på Bergianska

Den 26 februari gick 25 medlemmar in i värmen i Edvard Anderssons växthus för att få en guidning av Medelhavsområdets blommande lökar och buskar. Lena Gårder guidade oss och berättade att många av de växter vi är vana att se i Medelhavsområdet kommer från andra delar av världen. Bouganville och vårlilja kommer från Sydamerika, mandel, citrus och kamelia från Asien och många pelargoner från Sydafrika. De flesta palmerna kommer också från andra världsdelar. Europeisk dvärgpalm fanns dock ursprungligt i Europa. Även rosmarin, salvia, timjan och kaporis är endemiska i Medelhavsområdet, vilket

betyder att de växer naturligt vilt där. Pärhyacinter, amaryllis och flera narsisser har också sitt ursprung där och olivträden härstammar troligtvis från östra Medelhavsområdet.

Vi fick även guidning i de andra delarna av Edvard Anerssons växthus. Några delar med liknade klimat som i Medelhavsområdet, men även de med öken, tropiskt och subtropiskt klimat blev vi guidade genom innan vi sa tack till Lena och gick ut i trädgården där vårblomningen också kommit igång denna tidiga vår. Men penséer, vintergäck och trollhassel var dolt i kvällens råkalla mörker.

Före guidningen träffades ett 20-tal av medlemmarna i Gamla orangeriets restaurang och för att tillsammans avnjuta en härlig måltid där.

Vårlängtan var så stor att ytterligare en guidning ordnades den 28 februari så att fler medlemmar, 12 personer till, fick möjlighet att uppleva vårblomningen i växthusen.

2014-02-17

Trädgårdsmästarens genvägar - Linda Schelin

2014-02-17

Årsmöte

Lars-Åke Östman och Erik Durrant avtackas.

Styreelsen 2014. Fr v Eva Kongshøj, Carina Blixt, Viktoria Marklund, Åsa Lundgren, Haidi Sayar, Helena Cedersjö och Lotta Erdlyi. På bilden saknas ordförande Maria Gille.

2014-01-29

Hur en trädgård blir till - Torsten Wallin

2014-01-29

Välkomstmöte nya medlemmar

Vårt årliga välkomstmöte hölls i Sollentuna Centrum, den 29e januari nya medlemmar bjöds på förtäring tillfälle att bekanta sig med varandra 32 nya medlemmar vara närvarande trivas bra. Vi hoppas att de kommer det breda utbud av evenemang som satt ihop för innevarande året samt en gång välkomna till vår härliga trädgårdsförening!

Amorinasalen, 2014 då årets samt ett och styrelsen. och verkade att uppskatta styrelsen har önskar dem än

2014-01-14

Fröbyte hos Agneta Östlund och Ingemar Berndtsson

Åtta medlemmar samlades hos Agneta och Ingemar för att förbereda sig för våren och skingra lite vintermörker genom att byta frön med varandra. Medlemmarna var välförsedda med små påsar för att ta med sig hem sina nya frön som, förhoppningsvis, skulle komma att ge upphov till vackra blommor längre fram under vår- och sommarsäsongen.

Efter tid för bytet av frön och information samlades alla i vardagsrummet och njöt av kaffe, äppelmust och fina bakelser. Alla hade en mycket trevlig kväll!